

Biroul permanent al Senatului

Bp. 459. / 29.06.2022.

AVIZ

referitor la proiectul de Ordonanță de urgență nr. /2022 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de bănci și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori

Analizând proiectul de Ordonanță de urgență nr. /2022 privind acordarea unor facilități pentru creditele acordate de bănci și instituții financiare nebancare anumitor categorii de debitori, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr. 328 din 24.06.2022 și înregistrat la Consiliul Legislativ cu nr. D740/24.06.2022,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin.(1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată și art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de ordonanță de urgență, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de ordonanță de urgență are ca obiect crearea unor facilități privind obligațiile de plată a ratelor și dobânzilor scadente aferente împrumuturilor acordate debitorilor persoane fizice, persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale, întreprinderi familiale, întreprinderi mici și mijlocii, profesii libere și cele care se exercită pe baza unor legi speciale, indiferent de forma de exercitare a profesiei, precum și persoanelor juridice.

2. Semnalăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. La titlu, pentru rațiuni normative, în locul expresiei „Ordonanță de urgență nr. /2022 privind” se va scrie sintagma „Ordonanță de urgență privind”.

4. La art. 1 lit. c) prima teză, pentru rigoare juridică, propunem înlocuirea expresiei „în numele și contul statului” cu sintagma „în numele și pe contul statului”, observație valabilă pentru toate situațiile similare din proiect.

Totodată, pentru considerente de ordin normativ, în locul expresiei „în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2009” se va scrie sintagma „pe baza **prevederilor** Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 60/2009”.

Pentru o exprimare gramaticală corectă, expresia „în baza mandatului acordat de către Ministerul Finanțelor, acordă o garanție” se va înlocui cu sintagma „pe baza mandatului **atribuit** de Ministerul Finanțelor, acordă o garanție”.

La **teza finală a lit. c)**, pentru rațiuni juridice, cuvântul „maximum” trebuie eliminat.

La **lit. d)**, pentru o exprimare adecvată în context, recomandăm ca definiția să debuteze, astfel:

„**d) garant** – statul, **prin intermediul Ministerului Finanțelor (...)**”.

La **lit. f)**, pentru a asigura normei claritate și predictibilitate, este necesară reformularea definiției, astfel:

„**f) riscul de credit** – riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului, ca urmare a neîndeplinirii de către debitorii persoane fizice a obligațiilor **de rambursare a dobânzilor** suspendate la plată, aferente facilității **acordate de stat;**”.

5. La art. 2 alin. (1), semnalăm că stabilirea datei de 30 aprilie 2022 ca dată de referință pentru creditele acordate debitorilor și pentru care se propune soluția amânării la plată trebuie justificată temeinic în *Nota de fundamentare*, astfel cum subliniază și Ministerul Justiției în Adresa nr. 2/48992/21.06.2022.

De asemenea, pentru rațiuni normative, sintagma „între minimum o lună și maximum 9 luni” se va înlocui cu expresia „între o lună și 9 luni”.

Reținem observația pentru toate situațiile similare din proiect.

La **alin. (2) și (3)**, pentru o exprimare consacrată, sugerăm înlocuirea sintagmei „prezentei ordonanțe de urgență” cu expresia „**prevederilor prezentei ordonanțe de urgență**”.

La **alin. (3)**, precizăm că sintagma „facilități revolving” este incorectă, fiind de analizat dacă nu s-au avut în vedere „**facilitățile de credit revolving**”.

De asemenea, pentru respectarea prevederilor art. 36 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, este necesară înlocuirea termenului în limba engleză „*overdraft-ului*” cu sintagma „*descoperit de cont*”.

Totodată, pentru rigoare normativă, propunem eliminarea cuvintelor „atât” și „cât”.

Semnalăm că dispozițiile alin. (4) și (5) sunt redactate în termeni generali și nu asigură claritate și predictibilitate. Se impune, prin urmare, revederea și reformularea corespunzătoare a acestora.

La alin. (7), subliniem că achiesăm la punctul de vedere al Ministerului Justiției menționat *supra*, referitor la faptul că măsura preconizată se aplică în cazul *„debitorilor care au fost afectați financiar de situația gravă generată de criza actuală determinată direct sau indirect de criza energetică și de războiul dintre Rusia și Ucraina, pe baza criteriilor stabilite prin normele de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență, așa cum rezultă din evaluările efectuate de creditorii cu privire la îndeplinirea cerințelor din prezenta ordonanță de urgență”* și nu întrunește condițiile de claritate și predictibilitate, în lipsa cărora, destinatarii normei nu au posibilitatea de a-și adapta conduita în raport cu prezentele prevederi legale.

În plus, trimiterea la normele de aplicare a prezentei ordonanțe de urgență nu este de natură să clarifice condițiile în care debitorilor li se poate acorda amânarea la plata ratelor. Mai mult, trimiterea la evaluările efectuate de creditorii cu privire la îndeplinirea cerințelor din prezenta ordonanță de urgență este de natură să afecteze principiul previzibilității și securității raporturilor juridice.

Totodată, pentru asigurarea previzibilității normei juridice, semnalăm că este necesară definirea *„situației grave generate de criza actuală”*, precum și a *„crizei actuale”*.

În concluzie, menționăm că textul este lipsit de claritatea și previzibilitatea normelor juridice, întrucât, prin modul de formulare, rezultă că măsura prevăzută se acordă fie conform normelor de aplicare, ceea ce este de natură să adauge la textul proiectului, cu încălcarea principiului ierarhiei actelor normative, fie măsura se acordă așa cum rezultă din evaluările creditorilor, fie se referă la afectarea gravă care se stabilește conform normelor ori potrivit evaluărilor creditorilor.

Se impune revederea și reformularea corespunzătoare a normei.

La alin. (8), referitor la interdicția distribuirii și plății dividendelor, apreciem că aceasta este de natură să afecteze în sens negativ dreptul de proprietate privată, prevăzut la art. 44 și art. 115 alin. (6) din Constituție, fiind afectată dispoziția ca atribut al dreptului de proprietate.

6. La **art. 3 alin. (1)** prima teză, pentru o redactare proprie stilului normativ, este necesară înlocuirea expresiei „în format letric sau prin mijloace electronice de comunicare” cu sintagma „**pe hârtie** sau prin mijloace electronice de comunicare”.

La **alin. (2)**, în ceea ce privește „opțiunea debitorului”, semnalăm că nu se înțelege care sunt opțiunile debitorului, având în vedere că se asigură o singură facilitate.

La **alin. (3)**, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, expresia „din prezenta ordonanță de urgență” se va elimina.

La **alin. (4)**, precizăm că este vorba despre o prelungire a creditelor în condițiile prezentei ordonanțe de urgență doar pentru solicitările aprobate, nemaifiind necesară precizarea finală.

7. La **art. 4 alin. (2) și (3)**, expresia „Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 37/2020” se va reda sub forma „Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2020”.

8. La **art. 5 alin. (2)**, pentru o exprimare adecvată în context, sugerăm ca sintagma „În scopul prevăzut la alin. (1)” să fie înlocuită cu expresia „**În aplicarea prevederilor alin. (1), (...)**”.

Totodată, semnalăm că, pentru respectarea prevederilor art. 50 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se impune indicarea expresă a articolelor de la care se derogă.

În plus, ca observație generală, semnalăm că, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, se impune ca în toate cazurile în care în proiect se face trimitere la diferite acte normative să se indice expres articolul vizat de norma de trimitere.

Cu privire la **teza finală** a acestui alineat, pentru respectarea dispozițiilor art. 55 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, facem precizarea că aceasta se impune a fi redată la finalul proiectului, ca **dispoziție finală**, în cadrul unui articol nou, respectiv **art. 8**, cu următorul cuprins:

„**Art. 8 - În aplicarea prezentei ordonanțe de urgență, Ministerul Finanțelor elaborează normele de aplicare, cuprinzând și modelul convenției de garantare și implementare, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului în termen de 15 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.**”

În considerarea acestei observații, trimiterea la textul art. 5 alin. (2) din cadrul **art. 6 alin. (1) lit. a)** se va modifica corespunzător.

Referitor la **alin. (3)**, semnalăm că, în formularea actuală, norma preconizată este lipsită de claritate și predictibilitate. Astfel, este de

analizat dacă nu se impune încheierea unor acte adiționale la contractele de credit, având în vedere că, prin aplicarea prezentei ordonanțe de urgență, sunt suspendate temporar anumite obligații ale debitorului, iar durata contractului se prelungește corespunzător cu un interval de timp care corespunde perioadei în care a operat această suspendare.

La alin. (8), pentru o redactare corectă, propunem înlocuirea sintagmei „acordate în baza prezentului articol” cu expresia „acordate potrivit dispozițiilor prezentului articol”.

Cu privire la alin. (9), semnalăm că este necesară revederea trimiterii la textul alin. (7), deoarece la acest alineat se prevede că sursa de plată a garanțiilor acordate de către F.N.G.C.I.M.M. în numele și pe contul statului pentru facilitatea prevăzută la alin. (1) este bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Finanțelor, așadar nu este clar la ce sume încasate potrivit alin. (7) se face referire.

La textul preconizat pentru alin. (11), sintagma „regimul prevăzut la art. 4 alin. (3) nu afectează termenii și condițiile în care a fost acordată garanția statului” este neclară, fiind necesară revederea și reformularea acesteia.

Totodată, trimiterea la textul actului normativ vizat se va redacta, astfel: „Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2020, cu modificările și completările ulterioare”.

9. La art. 6 alin. (1), partea introductivă, pentru utilizarea unui limbaj consacrat, recomandăm înlocuirea sintagmei „în conformitate cu prevederile art. 2 alin. (1) și (2)” cu expresia „potrivit prevederilor art. 2 alin. (1) și (2)”.

Reținem această observație și pentru partea introductivă a alin. (2).

10. La art. 7, semnalăm că se impune revederea și reformularea sintagmei „expunerilor care fac obiectul prezentei ordonanțe de urgență”, deoarece, în forma actuală, aceasta poate genera dificultăți în aplicare, nefiind detaliat în proiect termenul „expuneri”.

PREȘEDINTE
Florin IORNIACHE

București
Nr. 732/27.06.2022

